

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

॥ శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రం ॥

॥ రత్నసామాన్యపద్ధతిః పంచదశీ ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

---

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయ నమః

॥ రత్నసామాన్యపద్ధతిః పంచదశీ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ఉదర్చిషస్తే రంగేంద్రపాదావని! బహిర్మణీ ।

అంతర్మణిరవం శ్రుత్వా మన్యే రోమాంచితాకృతీ ॥ 15.1 ॥

విధేహి శౌరేర్మణిపాదుకే! త్వం విపద్యమానే మయి రశ్మిజాలైః ।

ఆసీదతామంతకకింకరాణాం విత్రాసనాన్ పేత్రలతావిశేషాన్ ॥ 15.2 ॥

ముకుందపాదావని! మధ్యనాడ్యా మూర్ధన్యయా నిష్పతతో ముముక్షోః ।

ఆబ్రహ్మలోకాదవలంబనార్థం రత్నాని తే రశ్మిగణం సృజంతి ॥ 15.3 ॥

అసూర్యభేద్యాం రజనీం ప్రజానాం ఆలోకమాత్రేణ నివారయంతి ।

అమోఘవృత్తిర్మణిపాదరక్షే! మురద్విషో మూర్తిమతీ దయా త్వం ॥ 15.4 ॥

రంగేశపాదావని! తావకానాం

రత్నోపలానాం ద్యుతయః స్ఫురంతి ।

శ్రేయఃఫలానాం శ్రుతివల్లరీణాం

ఉపఘ్నశాఖా ఇవ నిర్వ్యపాయాః ॥ 15.5 ॥

కస్యాపి పుంసః కనకాపగాయాః

పుణ్యే సలీలం పుళినే శయాళోః ।

సమీపవృత్తిర్మణిపాదుకే! త్వం

సంవాహయంతీవ పదం కరైః సైవైః ॥ 15.6 ॥

దిదృక్షమాణస్య పరం నిధానం స్నేహాన్వితే యోగదశావిశేషే ।

సంవిత్ప్రదీపం మణిపాదరక్షే! సంధుక్షయంతీవ మరీచయస్తే ॥ 15.7 ॥

సమాధిభాజాం తనుతే త్వదీయా
 రంగేశపాదావని! రత్నపంక్తిః |
 స్థానం ప్రయాతుం తమసః పరం తత్
 ప్రదీపకృత్యం ప్రభయా మహత్యా || 15.8 ||

బద్ధాసి రంగేశ్వరపాదరక్షే! మన్యే యథార్హం మణిరశ్మిజాలైః |
 సేవానతానాం త్రిదశేశ్వరాణాం శేషాపటిం శేఖరసన్నికృష్టాం || 15.9 ||

భజంతి రంగేశ్వరపాదరక్షే!
 ప్రకల్పయంతో వివిధాన్ పుమర్థాన్ |
 ఉదర్చిషశ్చింతయతాం జనానాం
 చింతామణిత్వం మణయస్త్యదీయాః || 15.10 ||

నాథస్య దత్తే నదరాజకన్యా
 పాతుం శుభాన్ పాదనఖేందురశ్మిన్ |
 మణిప్రభాభిః ప్రతిపన్నపక్షాం
 లీలాచకోరీమివ పాదుకే! త్వాం || 15.11 ||

జనస్య రంగేశ్వరపాదుకే! త్వం జాతానుకంపా జనయస్యయత్నాత్ |
 ఆకృష్య దూరాన్మణిరశ్మిజాలైః అనన్యలక్ష్యాణి విలోచనాని || 15.12 ||

రంగేశపాదావని! తావకీనైః
 స్పృష్టాః కదాచిన్మణిరశ్మిపాశైః |
 కాలస్య ఘోరం న భజంతి భూయః
 కారాగృహాంతేషు కశాభిఘాతం || 15.13 ||

రత్నాని రంగేశ్వరపాదరక్షే!
 త్వదాశ్రితాన్యప్రతిఘైర్మయాశ్చైః |
 ఆసేదుషీణాం శ్రుతిసుందరీణాం
 వితన్వతే వర్ణనిచోళలక్ష్మీం || 15.14 ||

నిద్రారసప్రణయినో మణిపాదరక్షే!
 రంగేశ్వరస్య సవిధం ప్రతిపద్యమానా।
 శయాఫణీంద్రమభితో భవతీ విధత్తే
 రత్నాంశుభిర్యవనికామివ దర్శనీయాం॥ 15.15 ॥

సద్యస్త్యదుద్గ్రహదశానమితాకృతీనాం
 ప్రస్తాంశుకం నిజరుచా మణిపాదుకే! త్వం।
 పద్మాసహాయపరివారవిలాసినీనాం
 పట్టాంశుకైరివ పయోధరమావృణోషి॥ 15.16 ॥

దేవస్య రంగవసతేః పురతః ప్రవృత్తై-
 రుద్ధూతవిశ్వతిమిరాం మణిరశ్మిజాలైః।
 మన్యే మదీయహృదయాయతనప్రవేశ-
 మాంగళ్యదీపకణికాం మణిపాదుకే! త్వాం॥ 15.17 ॥

ఆకీర్ణరత్ననికరాం మణిపాదుకే! త్వాం
 రంగేశ్వరస్య లళితాం విపణిం ప్రతీమః।
 యత్సంశ్రయేణ భవతి స్థిరభక్తిమూల్యం
 కైవల్యమత్ర జగతాం క్రయవిక్రయార్హం॥ 15.18 ॥

వ్యంక్తుం క్షమం భగవతో జగదీశ్వరత్వం
 వజ్రాంకుశధ్వజసరోరుహచక్రచిహ్నం।
 ఆశ్లిష్య నిర్భరరుచిం మణిపాదుకే! త్వాం
 ఆసీదనాభరణసుందరమంఘ్రిపద్మం॥ 15.19 ॥

రత్నప్రభాపటలచక్రమనోహారా త్వం
 పద్మారుణం పదమిదం త్వయి రంగభర్తుః।
 మన్యే తదేతదుభయం మణిపాదరక్షే!
 చక్రాబ్జమండలమకించనరక్షణార్హం॥ 15.20 ॥

త్రాసాత్స్వయం ప్రణమతాం దనుజేశ్వరాణాం
 సంఖ్యేఽవలూనశిరసామపి మౌళిరత్నైః |
 ఆయోజయత్యనుకలం మణిపాదుకే! త్వాం
 సైరంధ్రకేవ మురపైరికృపాణధారా || 15.21 ||

ఆస్కందనాని విబుధేంద్రశిఖామణీనాం
 త్వామాశ్రితాన్యసురసూదనపాదరక్షే! |
 రత్నాని తే స్తు తిసువర్ణపరీక్షణార్థే
 నూనం భజంతి నికషోపలతాం కవీనాం || 15.22 ||

పాదావని! ప్రణయినాం ప్రతిపాదితార్థాం
 క్రీడాసరోజమివ శౌరిపదం వహంతీం |
 ప్రత్యుప్తరత్ననికరప్రతిపన్నశోభాం
 పశ్యామి రోహణగిరేరధిదేవతాం త్వాం || 15.23 ||

యామేవ రత్నకిరణైర్మణిపాదరక్షే!
 చూడాపదే తనుభృతాం భవతీ విధత్తే |
 శక్రాదిదైవతశిఖామణిరజ్యమానైః
 తామేవ తే ప్రకటయంతి పద్దైరభిఖ్యాం || 15.24 ||

రత్నాంకురైరవిరళా మణిపాదరక్షే!
 పాకోన్ముఖైః పరిగతా పురుషార్థసస్యైః |
 దేవేన రంగపతినా జగతాం విభూత్యై
 కేదారికేవ కృపయా పరికల్పితా త్వం || 15.25 ||

నిర్ధూతమోహతిమిరాస్తవ రత్నదీపైః
 నిర్విశ్యమానవిభవం నదరాజపుత్ర్యా |
 ప్రత్యక్షయంతి నిగమాంతనిగూఢమర్థం
 పాదావని! త్వయి నివేశితభావబంధాః || 15.26 ||

రత్నోపలప్రకరసంభవ ఏష దూరాద్
 రంగాధిరాజచరణావని! తావకీనః।
 ఆర్ద్రాపరాధపరిభిన్నధియాం ప్రజానాం
 ఆశ్వాసనార్థ ఇవ భాతి కరప్రసారః॥ 15.27 ॥

వ్యాముహ్యతో విషయిబాలమృగాః మదీయాః
 సంసారఘర్మజనితాసు మరీచికాసు।
 పాదావని! ప్రగుణరత్నమయూఖజాతైః
 ఆకృష్య విశ్రమయ కేశవకాంతిసింధౌ॥ 15.28 ॥

అంతర్నిధాయ మునిభిః పరిరక్ష్యమాణాం
 ఆత్మీయరశ్మిగుణితాం మణిపాదరక్షే!।
 రంగేశపాదకమలప్రతిపన్నముద్రాం
 నీవీమవైమి భవతీం నిగమాంతవాచాం॥ 15.29 ॥

రామస్య రంగవసతేశ్చరణానుషంగాత్
 కాష్ఠాం గతాం భువనపావనతాం దధానా।
 పాదావని! ప్రచురరత్నశిలానిబద్ధా
 సంసారసంతరణసేతురసి ప్రజానాం॥ 15.30 ॥

దివిషన్మకుటేషు సంచరంత్యాః
 ప్రచురస్తే మణిపాదుకే! ప్రకాశః।
 దివి రంగపతేర్మహోత్సవార్థం
 వితతా వందనమాలికేవ భాతి॥ 15.31 ॥

ప్రభవంతి దవీయసాం స్వభావాత్
 తవ రత్నాని ముకుందపాదరక్షే!।
 అయసామివ హంత లోహకాంతాః
 కఠినానాం మనసాం వికర్షణాయ॥ 15.32 ॥

పరిపశ్యతి దేవి! రంగనాథే
 రహసి త్వం సవిధే నివిశ్య లక్ష్మ్యః।
 పరిపుష్యసి రత్నధామభిః సైవిః
 అనసూయేవ మనోజ్ఞమంగరాగం॥ 15.33 ॥

తవ రత్నకరాల్పితం నవీనం పరిగృహ్య స్థిరమంశుకం మనోజ్ఞం।
 జరదంశుకవత్సుభేన దేహం కృతినః కేశవపాదుకే! త్యజంతి॥ 15.34 ॥

అభితో మణిపాదుకే! నిబద్ధైః
 కృతసంస్కారవిశేషమాత్మరత్నైః।
 కురుతే భవతీ పదం మురారేః
 కఠినేఽస్మిన్ హృది మే నివేశయోగ్యం॥ 15.35 ॥

నిజరత్నకరాంచలైర్మదీయాన్
 అపరాధానవధూయ దత్తసామ్యా।
 రమయా సహితస్య రంగభర్తుః
 పదయోరర్చయ పాదుకే! స్వయం మాం॥ 15.36 ॥

రశ్మిజాలపరివేషబంధురా రంగభూమిపతిరత్నపాదుకే! ।
 విశ్వలోచనవిహంగహారిణీ వాగురేవ వితతా విరాజసే॥ 15.37 ॥

మానసాంబుజవికాసహేతుభిః సేవితా మణిగణైః ప్రభాకరైః।
 పాదుకే! వహసి సద్భిరాశ్రితాం దేవి! విష్ణుపదసంపదం నవాం॥ 15.38 ॥

అధిశయితఫణీశ్వరస్య శౌరేః
 స్వయమధిరూఢపదోపధానపార్శ్వా।
 మణివలయజుషా కరేణ మందం
 స్పృశసి పదావని! పాదయోర్యుగం తత్॥ 15.39 ॥

భవత్యంతే త్వాం ప్రణతస్య జంతోః
 తదోకోఽగ్రజ్వలనం త్వత్ప్రకాశైః |
 యతో నాడ్యా మధ్యమయా వినిర్య౯
 గతిం విందేత్ కేశవపాదరక్షే! || 15.40 ||

అశిథిలపరిణధ్ధా రశ్మిజాలైర్మణీనాం
 దురథిగమతమం నః పారమారోపయంతీ |
 కమలనయనమాద్యం కర్ణధారం దధానా
 భవసి భవపయోధేః పాదుకే! పోతపాత్రీ || 15.41 ||

మణిగణకిరణైస్తే కల్పితే గుల్మభేదే
 మృగయురివ కురంగీం త్వాం పురస్కృత్య భవ్యాం |
 హరతి చరణరక్షే! భక్తిపాశావరుద్ధం
 హృదయహరిణయూథం ప్రాణీనాం రంగనాథః || 15.42 ||

పరిచితపదమూలా పాదుకే! రంగిణస్త్యం
 ప్రభవతి భుజమధ్యే కౌస్తుభోఽయం తథాఽపి |
 భవతి భృశమధస్తాత్ తేజసా భవ్యభూమ్నా
 శలభితదురితానాం తావకానాం మణీనాం || 15.43 ||

కల్పశ్రేణీదినపరిణతౌ జంతుజాలే ప్రసుప్తే
 విష్వగ్వాప్తే జగతి తమసా పాదుకే! తాదృశేన |
 స్త్యానాలోక్తైస్తవ మణిగణైర్వాసగేహప్రదీపాః
 సంపద్యంతే సహ కమలయా జాగరూకస్య యూనః || 15.44 ||

శ్రీరంగేందోశ్చరణకమలద్వంద్వసేవావలేపాత్
 ఆరూఢాయాం త్వయి మఖభుజామానతాః మౌళిభాగాః |
 తేషాం చూడామణిభిరన్మైస్తావకానాం మణీనాం
 కేశాకేశి ప్రభవతి మిథస్త్రాసలేశోఽజ్జితానాం || 15.45 ||

త్వద్రత్నోపలరశ్మిపంజరతనుత్రాణం స్థిరం బిభ్రతో
 మాతః! మాధవపాదుకే! న తు పునర్వస్తైః స్పృశంత్యాకులైః |
 దూరోత్సిక్తదురాఢ్యజిహ్మాగబిలద్వాఃపాలకోపానల-
 జ్వాలామిత్రకరోరవేత్రలతికాదత్తార్థచంద్రం వపుః || 15.46 ||

సంవర్తోదితసూర్యకోటిసదృశిం రంగేశపాదావని!
 ప్రస్తౌషి ప్రతియత్నరత్ననికరజ్యోతిశ్చటాముద్భటాం |
 తన్మనేః తదనన్యసూరిపరిషన్మధ్యే నివేశాయ నః
 తాదృగ్వాసరసేఽపి భేత్తుమచిరాదస్మాకమంధం తమః || 15.47 ||

సలీలం విన్యస్య త్వయి చరణరక్షే! నిజపదం
 యదృచ్ఛానిష్కాంతే విహరతి హరౌ రంగరసికే |
 దిశాసౌధానష్టా జనయసి తదా నిర్భరమిలన్
 మణిచ్ఛాయామాయాఘనఘటితకేతువ్యతికరాన్ || 15.48 ||

మహారైరాశ్లిష్టాం మణిభిరవధూతద్యుమణిభిః
 కథంచిత్ క్షేత్రజైరధిగతపదామంబ! భవతీం |
 ముకుందేన త్రాతుం పదకమలమూలే వినిహితాం
 నిరాబాధాం మన్యే నిధిమనఘవాచాం నిరవధిం || 15.49 ||

తాపత్రయం నిరుంధే పచతి కషాయాన్ విశోషయతి పంకం |
 తేజస్త్రితయమిదం తే శంకే రంగేంద్రపాదుకే! తేజః || 15.50 ||

|| ఇతి శ్రీపాదుకాసహస్రే రత్నసామాన్యపద్ధతిః పంచదశి ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః ||